

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
Навчально-науковий інститут деревообробних технологій і дизайну
Кафедра дизайну

Пояснювальна записка
до кваліфікаційної роботи бакалавра на тему:

Серія меблів для відпочинку

Leisure Furniture Series

Виконав: студ. групи Д-41/2
напряму 022 «Дизайн»
Коружинець Р.І.

Керівник: канд. архітектури
проф. Мигаль С.П.

Львів – 2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
Навчально-науковий інститут деревообробних технологій і дизайну

Кафедра дизайну
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Спеціальність 022 «Дизайн»

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. завідувача кафедри
професор Володимир ПРУСАК
«___» _____ 2026 р.

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

студентки групи Д-41/2 напрямку 022 «Дизайн»
Коручниченко Р.Г.
(здобувач освіти)
1. Тема роботи: «Серія меблів для відпочинку»

Керівник кваліфікаційної роботи професор Мигаль С.П.

2. Термін подання здобувачем роботи 19 червня 2026 р.

3. Вихідні дані до проєкту: методика проєктування дизайн-об'єкту; художньо-образні аспекти формотворення дизайн-об'єктів; екологічність дизайн-розробки.

4. Зміст пояснювальної записки (розділи, які потрібно розробити):

Вступ

1. Обґрунтування теми кваліфікаційної роботи
2. Передпроектний пошук, характеристика аналогів
3. Характеристика дизайнерської розробки
- 3.1. Функціонально-ергономічні характеристики
- 3.2. Конструктивно-технологічні критерії
- 3.3. Морфологія та художньо-образне рішення

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Відгук керівника роботи

Примітка. Обсяг пояснювальної записки – до 20 сторінок. Пояснювальна записка містить титульний лист, завдання та основний текст, який перевіряється на наявність академічного плагіату. Пояснювальна записка подається в ЕК в друкованому переплетеному вигляді, та електронним файлом, який підписується (Прізвище_ПЗ-Бак_2025).

5. Перелік графічного матеріалу:

5.1. Загальні вигляди виробів в ортогональних проєкціях з габаритними та функціональними розмірами (М 1:5; 1:10).

5.2. Перспективні зображення окремих виробів чи комплекту.

5.3. Варіанти компоувальних рішень, ергономічні схеми, елементи декоративного оздоблення, фурнітура тощо (за необхідністю).

Примітка. Графічний матеріал подається на аркушах (банері) формату 1200×800, не менше 2-х аркушів. Зміст і обсяг графічної частини згідно рекомендованого переліку затверджується керівником. Окрім роздрукованого банера, подається в ЕК електронним файлом, який підписується (Прізвище_Б-Бак_2025).

6. Робота над моделлю запроєктованого дизайн-об'єкта:

6.1. Виконання макету, моделі чи експериментального взірця.

6.1.1. Дотримання відповідних масштабів макету, моделі 1:5; 1:2,5; 1:2; експериментального взірця – 1:1.

6.1.2. При виготовленні макету можлива імітація натуральних матеріалів.

6.1.3. Виготовлення моделі експериментального взірця має відповідати матеріалам, закладеним проєктом.

6.2. Виконання віртуального об'єкту (3D-моделі) з використанням спеціалізованого програмного забезпечення.

6.2.1. При моделюванні об'єкту можна використовувати довільні програми для тривимірного проєктування.

6.2.2. Результатом має бути створення 3D-об'єкту та презентаційного відео ролика віртуального середовища максимально наближеного до реального (з освітленням, матеріалами та текстурами).

Примітка. 6.1 або 6.2 виконуються на вибір здобувача за погодженням з керівником роботи. «6.2» обрано як альтернативне виконання роботи в матеріалі, у зв'язку з ситуацією, що склалася внаслідок військового стану. В ЕК подається електронним файлом, який підписується (Прізвище_М-Бак_2026).

7. Дата видачі завдання 26.01.2026 р.

Керівник кваліфікаційної роботи _____

(підпис)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	2	3	4
1	Передпроектний пошук	26.01-13.02.2026 р.	виконано
2	Дизайн-розробка	16.02-22.05.2026 р.	виконано
3	Виготовлення проєкту	25.05-19.06.2026 р.	виконано
4	Виготовлення макету в матеріалі чи комп'ютерної 3D-моделі	02.06-15.06.2026 р.	виконано
5	Написання та затвердження пояснювальної записки	08.06-17.06.2026 р.	виконано
6	Захист кваліфікаційної роботи	23.06-30.06.2026 р.	виконано

Здобувач освіти _____
(підпис)

Керівник кваліфікаційної роботи _____
(підпис)

ЗМІСТ

Анотація.....	2
Вступ.....	5
1. Обґрунтування теми дипломної роботи.....	7
2. Передпроектний пошук та характеристика аналогів.....	9
3. Характеристика дизайнерської розробки.....	12
3.1. Загальні функціональні та ергономічні вимоги.....	12
3.2. Конструкція та технологічні вимоги.....	14
3.3. Морфологія та художньо-образне рішення	16
Висновок.....	18
Використані джерела	19
Додаток	20

Анотація

Коружинець Роксолана Ігорівна. «Серія меблів для відпочинку». Дипломна робота освітнього рівня – бакалавр, на правах рукопису. Спеціальність 022. Дизайн. – Львів, 2026.

Бакалаврська робота присвячена дослідженню та проєктній розробці крісла-трансформера для оснащення зони інтелектуальної праці. У передпроєктному дослідженні проаналізовано особливості організації робочого та відпочинкового простору для розумової діяльності, розглянуто ергономічні вимоги до меблів, що супроводжують тривалу інтелектуальну роботу, опрацьовано аналоги трансформованих крісел і виявлено їхні переваги та функціональні обмеження.

Результатом дослідження стало обґрунтування концепції крісла-трансформера, що поєднує зону активної розумової праці та зону відпочинку в одному виробі. Крісло передбачає кілька функціональних положень: робоче (пряма посадка з підтримкою спини), напівлежаче (для читання та пасивного сприйняття інформації) та положення для відпочинку (з відкинутою спинкою та висунутою підніжкою). Виріб виготовлено з оббивної тканини та металевої основи.

Ключові слова: крісло-трансформер, меблі для інтелектуальної праці, зона відпочинку, ергономіка, трансформація, тканина, металева основа.

Annotation

Koruzhynets Roksolana Igorevna. «A Series of Furniture for Relaxation». Bachelor's Thesis, Manuscript. Specialty 022. Design. – Lviv, 2026.

The bachelor's thesis is dedicated to the research and design development of a transforming armchair for equipping the intellectual work area. The preliminary research analyses the specifics of organising a workspace and rest zone for intellectual activity, examines the ergonomic requirements for furniture that accompanies prolonged mental work, and reviews analogues of transforming armchairs, identifying their advantages and functional limitations.

As a result of the study, the concept of a transforming armchair that combines an active intellectual work zone and a rest zone in a single product has been substantiated. The armchair provides several functional positions: working position (upright seating with back support), semi-reclined position (for reading and passive information reception), and rest position (with reclined backrest and extended footrest). The product is made of upholstery fabric and a metal base.

Keywords: transforming armchair, furniture for intellectual work, rest zone, ergonomics, transformation, fabric, metal base.

ВСТУП

Інтелектуальна праця — читання, проектування, робота з інформацією — дедалі більше визначає ритм повсякденного життя сучасної людини. Разом з тим саме цей вид діяльності є одним із найбільш виснажливих щодо нервово-психічного навантаження: тривале зосередження, статична поза, нерухомість тіла невідворотно призводять до втоми, зниження концентрації та погіршення самопочуття.

Проблема повноцінного відновлення між сеансами розумової роботи є надзвичайно актуальною. Коротка перерва, правильно організований простір для відпочинку безпосередньо поруч із робочим місцем здатні суттєво підвищити продуктивність і зберегти здоров'я. Між тим сучасний ринок меблів для домашнього кабінету або особистого інтелектуального простору пропонує переважно два типи виробів: суто робочі крісла, оптимізовані для тривалого активного сидіння, та окремі крісла чи дивани для відпочинку, розташовані в іншій зоні приміщення.

Такий підхід не є оптимальним: переміщення до окремої зони відпочинку порушує ритм роботи, а зовнішнє розмежування двох зон вимагає додаткового простору. Натомість значно зручнішим і ефективнішим є виріб, який об'єднує обидві функції: дозволяє комфортно працювати і водночас трансформується в положення для повноцінного фізичного та психологічного відпочинку безпосередньо на робочому місці.

Саме ця ідея лежить в основі запропонованої дипломної роботи. Метою розробки є проектування крісла-трансформера для оснащення зони інтелектуальної праці, що поєднає робоче положення та кілька положень для відпочинку в єдиному багатофункціональному виробі. Крісло відповідає ергономічним вимогам, є безпечним у використанні, виготовляється з якісних сучасних матеріалів — оббивної тканини та металевої основи — і вписується в естетику сучасного інтелектуального простору.

Поєднання функціональності, ергономіки та естетичної довершеності — головне завдання запропонованого рішення.

1. ОБҐРУНТУВАННЯ ТЕМИ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Обґрунтування теми дипломного проєкту є комплексним та поетапним процесом, від якого значною мірою залежить доцільність подальших проєктних пошуків. На початковому етапі важливо чітко окреслити проблему, визначити її актуальність та виокремити той аспект, що дозволить запропонувати якісно нове рішення.

Тема меблів для організації інтелектуальної праці є широкою та різноманітною за наявними рішеннями. Проте більшість пропонованих на ринку виробів розв'язує задачу однобічно: або забезпечує зручну робочу позу, або дозволяє відпочити. Крісла-трансформери, що поєднують обидві функції, є рідкістю, а ті, що існують, здебільшого орієнтовані на медичне або офісне застосування і не враховують потреб особистого інтелектуального простору — домашнього кабінету, студії, творчої майстерні.

Актуальність теми підтверджується зростаючою популярністю дистанційної роботи та самоосвіти. Людина дедалі частіше облаштовує робоче місце вдома, де простір є обмеженим, а потреба у швидкому переключенні між активною роботою та відпочинком — підвищеною. За таких умов виріб, що трансформується з робочого крісла на крісло для відпочинку без необхідності залишати робоче місце, є виправданим і затребуваним.

Ключовою концептуальною ідеєю нашої розробки є принцип трансформації: один виріб — кілька функціональних станів. Крісло передбачає щонайменше три положення:

- робоче положення — пряма посадка зі збалансованою підтримкою спини для активної розумової діяльності;
- напівлежаче положення — відкинута спинка та часткова підтримка ніг, зручна для читання, перегляду матеріалів, пасивного сприйняття інформації;

- положення для відпочинку — максимальний нахил спинки та повністю висунута підніжка, що забезпечує повноцінне фізичне розслаблення.

Другим важливим концептуальним аспектом є естетична виразність виробу. Крісло має не лише функціонувати, а й формувати атмосферу простору для інтелектуальної праці: виглядати сучасно, виразно, органічно вписуватись у дизайн кімнати.

Таким чином, тема дипломної роботи є актуальною, практично значущою та такою, що відповідає сучасним тенденціям у дизайні меблів і організації інтелектуального простору.

2. ПЕРЕДПРОЄКТНИЙ ПОШУК ТА ХАРАКТЕРИСТИКА АНАЛОГІВ

З метою конкретизації поставленої проблеми було проведено передпроектний огляд наявних рішень у сфері крісел для інтелектуальної праці та крісел-трансформерів. Аналіз аналогів дав змогу систематизувати накопичений досвід, виявити вдалі прийоми та водночас окреслити ті функціональні й образні прогалини, заповнення яких становить завдання нашої розробки.

Аналог 1. Класичне офісне крісло з регулюванням

Найпоширеніша група меблів для розумової праці. Має м'яке сидіння, регульовану спинку з поперековою підтримкою, підлокітники та газліфт для налаштування висоти. Перевагами є усталеність конструкції, широкий асортимент та відпрацьована ергономіка для активного сидіння. Проте такі крісла не передбачають положення для відпочинку: кут нахилу спинки обмежений, підніжка відсутня, а самий виріб орієнтований виключно на робочу позу.

Аналог 2. Реклайнер

Крісло з механізмом відкидання спинки та висувною підніжкою, орієнтоване переважно на відпочинок. Перевагою є комфортне положення для розслаблення. Однак реклайнери здебільшого не придатні для активної розумової роботи: посадка є надто м'якою та пасивною, відсутня ергономічна підтримка для роботи з матеріалами чи технікою, а громіздкі розміри не дозволяють органічно вписати виріб у компактний інтелектуальний простір.

Аналог 3. Крісло із вбудованим столиком-планшетом

Рішення, що об'єднує місце для сидіння та невелику робочу поверхню. Дозволяє читати, працювати з ноутбуком або планшетом безпосередньо в кріслі. Перевагою є компактність і зручність. Обмеженням є, як правило, фіксована поза

та відсутність трансформації у положення для відпочинку.

Аналог 4. Крісло-гойдалка або крісло з похитуванням

Вироби з механізмом гойдання забезпечують м'яке ритмічне переміщення, що сприяє зниженню напруги та легкому відпочинку. Проте такі крісла зазвичай не трансформуються у горизонтальне або напівлежаче положення, тому їхній потенціал як повноцінних меблів для відновлення між сеансами розумової праці є обмеженим.

Аналог 5. Медичне або ортопедичне крісло-трансформер

Функціональні вироби медичного призначення, що передбачають широкий діапазон регулювань та трансформацій. Їхньою сильною стороною є глибоко опрацьована ергономіка та безпека. Натомість зовнішній вигляд таких виробів, як правило, позбавлений естетичної виразності, вони не є адаптованими для домашнього або творчого простору та коштують значно дорожче.

Узагальнення результатів передпроектного аналізу дозволяє зробити висновок: на ринку наявні ефективні рішення або для активного сидіння під час роботи, або для відпочинку, проте бракує виробу, який би органічно поєднував обидві функції в межах одного компактного крісла з привабливим зовнішнім виглядом, відповідного для особистого інтелектуального простору. Саме цю прогалину покликаний заповнити запропонований нами проєкт.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ РОЗРОБКИ

В основу проєктної розробки покладено два узгоджені між собою напрями: принцип трансформації як основи функціональної універсальності виробу та принцип ергономічної відповідності, що забезпечує комфорт як у робочому, так і у відпочинковому положенні.

Ми пропонуємо крісло-трансформер для оснащення зони інтелектуальної праці. Виріб розрахований на широке коло користувачів — студентів, фахівців розумової праці, творчих людей, усіх, хто проводить значну частину дня за читанням, проєктуванням або роботою з інформацією. Крісло виготовляється з оббивної тканини та металевої основи, передбачає кілька функціональних положень і органічно поєднує естетику сучасного дизайну з практичністю.

3.1. Загальні функціональні та ергономічні вимоги

Комплекс функціональних та ергономічних вимог є наріжним для проєктування будь-якого предмета, що перебуває у безпосередньому та тривалому контакті з тілом людини. Крісло для інтелектуальної праці належить саме до таких виробів: характер контакту є тісним і тривалим, а вимоги до підтримки тіла у різних позах — підвищеними.

Проєктування ведеться з опорою на чинні нормативні вимоги до меблів для сидіння, зокрема ДСТУ EN 12520:2018 щодо міцності, довговічності та безпеки побутових меблів для сидіння. Стійкість виробу оцінюється за методикою ДСТУ EN 1022:2007. Матеріали оббивки та несучих елементів конструкції мають відповідати санітарно-гігієнічним вимогам.

Комплекс функціональних вимог до проєктованого крісла структуровано таким чином:

- безпечність конструкції — відсутність гострих кутів і небезпечних виступів, стійкість до перекидання в усіх положеннях трансформації;

- ергономічна відповідність — підтримання тіла у фізіологічно правильній позі як у робочому, так і у відпочинковому положеннях;
- плавність та надійність механізму трансформації — зміна положень має здійснюватися легко, без зайвих зусиль, і надійно фіксуватися;
- тактильний комфорт контактних поверхонь — м'якість та приємність на дотик оббивної тканини;
- антропометрична відповідність — висота сидіння, глибина та кут нахилу спинки узгоджені з середніми антропометричними показниками дорослої людини;
- гігієнічність та зручність догляду — матеріали мають допускати чищення, а оббивка — бути стійкою до забруднення.

Ергономічна відповідність розглядається як визначальна вимога. Висота сидіння відповідає стандартній висоті 42–46 см, кут між спинкою та сидінням у робочому положенні складає 90–100°, що відповідає фізіологічно обґрунтованій позі для тривалої розумової роботи. У напівлежачому положенні кут збільшується до 120–130°, у положенні для відпочинку — до 150–160°, а підніжка повністю підтримує ноги, знімаючи навантаження з поперекового відділу хребта.

Тактильний комфорт забезпечується поєднанням м'якого оббивного матеріалу та наповнювача достатньої щільності. Контактні поверхні — сидіння, спинка, підголівник та підніжка — залишаються м'якими, тоді як зони, що несуть статичне навантаження, мають дещо більшу пружність.

3.2. Конструкція та технологічні вимоги

Конструкція крісла-трансформера базується на металевій основі, що є несучим елементом усієї системи. Металева рама забезпечує необхідну міцність, довговічність та стабільність у всіх положеннях трансформації. Основа виконана з хромованої або матової сталі та включає опорні ніжки з антиковзними

накладками, шарнірний механізм нахилу спинки та механізм висування підніжки.

М'які елементи — сидіння, спинка, підголівник та підніжка — виготовляються з формованого пінополіуретану різної щільності: більш жорсткий у несучих зонах (основа сидіння), більш м'який у зонах контакту зі спиною та ногами. Зовні м'які елементи вкриті оббивною тканиною. Вибір тканини орієнтований на сучасні меблеві оббивні матеріали — велюр, рогожка або структурована тканина — з урахуванням їхньої зносостійкості та естетичних характеристик.

Механізм трансформації передбачає:

- регулювання кута нахилу спинки у кількох фіксованих положеннях або плавно, залежно від обраного варіанту механізму;
- висування підніжки — ручне або за допомогою важеля, з фіксацією у розгорнутому та складеному положеннях;
- можливість розміщення знімного столика-планшету для роботи з ноутбуком або книгою безпосередньо в кріслі.

Усі механічні вузли виконані з урахуванням вимог до довговічності та безпеки. Шарнірні з'єднання захищені від защемлення, кути та кромки металевих елементів закруглені або приховані під оббивкою. Основа забезпечує стійкість виробу у всіх положеннях трансформації без ризику перекидання.

3.3. Морфологія та художньо-образне рішення

Визначившись із функціональними, ергономічними та конструктивними засадами, ми провели морфологічний аналіз проєктованого виробу. Процес формоутворення має ітеративний характер: спершу визначається загальна концепція та образ, далі апробуються можливі форми, і лише потім обираються найвдаліші рішення.

За результатами морфологічного аналізу було сформовано структуру виробу:

- тип виробу — крісло-трансформер для інтелектуальної праці та відпочинку;
- призначення — домашній кабінет, студія, особистий інтелектуальний простір;
- структура — сидіння, регульована спинка з підголівником, підлокітники, висувна підніжка, знімний столик-планшет, металева основа;
- форма — сучасна, з чистими лініями та м'якими об'єднаними обводами, що поєднує лаконічність конструктивістського підходу з пластичністю форм, орієнтованих на комфорт;
- матеріали — оббивна тканина (велюр, рогожка або структурований текстиль), пінополіуретан різної щільності, хромована або матова сталь.

Художньо-образне рішення крісла ґрунтується на ідеї поєднання динамічності та затишку. Виріб має виглядати активним, сучасним і технологічним у робочому положенні — і водночас перетворюватися на м'який, запрошуючий до відпочинку об'єкт при трансформації. Провідним образним мотивом є плавна траєкторія, що простягається від підголівника через спинку до підніжки, — вона підкреслює принцип трансформації та створює відчуття єдиного цілісного руху.

Металева основа є не лише конструктивним елементом, а й виразною частиною образу: її геометричні форми контрастують із м'якістю оббивки та підкреслюють технологічність виробу. Колірне рішення орієнтоване на нейтральну, сучасну палітру: теплі нейтральні тони оббивки у поєднанні з матовим або хромованим металом основи.

Образність тут досягається не коштом функції, а у поєднанні з нею: форма виростає з конструкції, а естетика — з ергономіки. Завдяки цьому виріб

сприймається цілісно — водночас і як повноцінне функціональне крісло-трансформер, і як виразний елемент сучасного інтелектуального простору.

ВИСНОВОК

У межах виконаної роботи сформовано проєктну пропозицію крісла-трансформера для оснащення зони інтелектуальної праці, що ґрунтується на принципі функціональної трансформації та взаємозалежності ергономічного комфорту й естетичної виразності.

Виріб спроектовано з опорою на чинні нормативні вимоги до безпеки та міцності меблів для сидіння із застосуванням сучасних матеріалів — оббивної тканини та металевої основи — і перевірених технологій виробництва м'яких меблів. Конструкція забезпечує кілька функціональних положень: робоче, напівлежаче та положення для відпочинку, між якими користувач може переключатися без зусиль безпосередньо на робочому місці.

Крісло відповідає ергономічним вимогам до меблів для тривалої розумової роботи, є безпечним у використанні та органічно вписується в естетику сучасного особистого інтелектуального простору — домашнього кабінету, студії або творчої майстерні.

Спираючись на викладене, можемо стверджувати, що поставлені на початку дослідження завдання було виконано, а проєктну задачу — розв'язано. Проєктні розробки можуть бути використані для виготовлення дослідних зразків за умови незначного доопрацювання конструкторської документації.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

- Дячун З. Й. Конструювання меблів : навчальний посібник / З. Й. Дячун.
– Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет»,
2011. – 484 с.
- Даниленко В. Я. Дизайн : підручник / В. Я. Даниленко. – Харків :
ХДАДМ, 2003. – 320 с. : іл.
- Гервас О. Г. Ергономіка : навчально-методичний посібник / О. Г.
Гервас. – Умань : [б. в.], 2011. – 124 с.
- ДСТУ EN 12520:2018. Меблі. Міцність, довговічність та безпека.
Вимоги до меблів для сидіння побутової призначеності (EN 12520:2015,
IDT). – Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2018.
- ДСТУ EN 1022:2007. Меблі побутові для сидіння. Метод визначення
стійкості (EN 1022:1997, IDT). – Київ : Держспоживстандарт України,
2008.
- ДСТУ ГОСТ 16371:2016. Меблі. Загальні технічні умови. – Київ : ДП
«УкрНДНЦ», 2016.
- Мигаль С. П. Проектування меблів : навчальний посібник / С. П.
Мигаль. — Львів : Світ, 1999. — 216 с.
- Прусак В. Ф. Становлення та розвиток першої в Україні кафедри
дизайну / В. Ф. Прусак // Науковий вісник НЛТУ України. — 2013. —
Вип. 23.18. — С. 362–369.
- Панеро Дж., Зелник М. Основи ергономіки людини : пер. з англ. / Дж.
Панеро, М. Зелник. – Москва : АСТ, 2006. – 319 с.
- Norman D. A. The Design of Everyday Things / D. A. Norman. – New York
: Basic Books, 2013. – 368 p.

ДОДАТОК

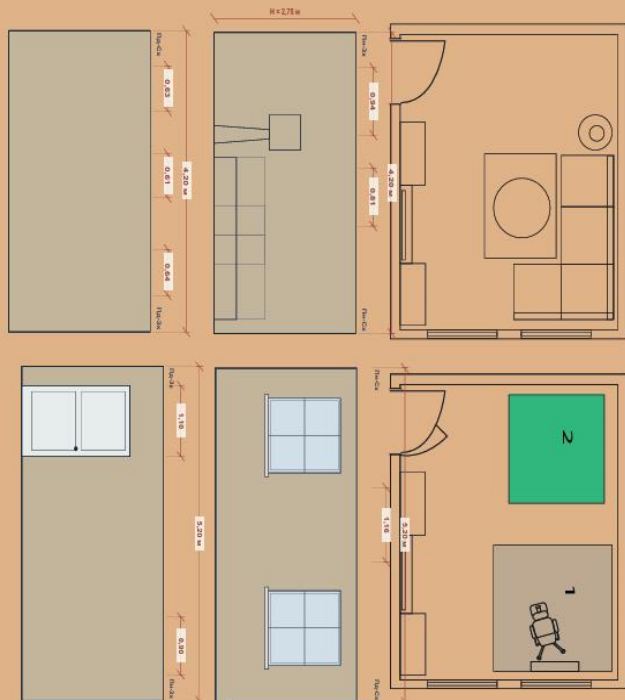

**КАФЕДРА
ДИЗАЙНУ**

Спеціальність: 022 «Дизайн»

Національний лісотехнічний університет України
Навчально-науковий Інститут деревообробних технологій і дизайну
Кваліфікаційна робота бакалавра на тему: «Серія меблів для відпочинку»
Transforming Furniture for Equipping the Intellectual Work Area

Виконала: студентка групи Д-41/2
Коружинець Роксолана Ігорівна
Керівник: проф. Мигаль С.П.

Експлікація:
1. Зона розмовно-пресної
2. Зона активного відпочинку

